

Stříbrná Skalice

Dělníci našli prakovou kouli císaře Zikmunda

Přes 600 let starou prakovou kouli objevili dělníci při výkopových pracích na stavbě kanalizace ve Stříbrné Skalici v Praze-východ. Skalická sbírka žulové munice, která připomíná obléhání tamního hradu císařem Zikmundem v roce 1402, se tím rozrostla na 15 kusů. Z žulových kamenů vážících až několik desítek kilogramů chce obec vybudovat pietní místo na návrší u kostela sv. Jana Nepomuckého, který byl postaven na místě bývalého hradu Skalice. „Hrad nedávno zpopularizovala počítačová hra Kingdom Come. Když ale lidé přijdou na hradní návrší, nic tam není,“ podotýká starosta Miroslav Šmied. Nálezem kamenů obec žije. „Ve skrytu duše jsme si říkali, že by se na stavbě kanalizace mohlo něco najít. Očekávali jsme, že to bude hlavně v ulici V Podhradí, ale ještě než jsme se do ní prokopali, jeden kámen se našel v ulici Pod Farou,“ popsal historik Jiří Bernat. Historii skalických prakových koulí nastínil už v roce 1907 páter Antonín Podlaha v publikaci Posvátná místa Království českého. Píše, že při odkopávání země kolem kostela bylo roku 1898 nalezeno sedm velikých kamenných koulí. Ty byly nejdříve rozmístěny v obrysech věže bývalého hradu a později zmizely. Místní si údajně mysleli, že jsou to památky na husitství, a v záchvatu národní hrdosti je odváželi domů. „Ale musíme uznat, že všichni ti, o kterých víme, že si je odvezli, je pietně uchovávali,“ dodal starosta Šmied. Další sedm kamenů se našlo při drobných stavebních nebo výkopových pracích. (jak)

Žižkov

Praha 3 se chystá rekonstruovat panelové domy

Radnice Prahy 3 vypsala zakázku na rekonstrukci panelových domů v Blahoslavově a Roháčově ulici na Žižkově. Práce s odhadovanou hodnotou 160 milionů korun jsou pokračováním řady rekonstrukcí, po jejichž skončení jsou bytové domy určeny k privatizaci. Práce by měly být zahájeny v únoru příštího roku. Rekonstrukce se týká pěti vchodů v Blahoslavově a jednoho v Roháčově ulici. „Počítáme, že do 12 měsíců bude projekt hotov. V rámci prováděného díla se zbuduje 13 bezbariérových obecních bytů,“ uvedla mluvčí městské části Lucie Bukovanská. Zakázka byla nyní vypsána podruhé, po volbách v roce 2018 nové vedení radnice v čele se starostou Jiřím Ptáčkem (TOP 09) tehdy vyhlášený tendr s odhadovanou hodnotou 173 milionů korun zrušilo s tím, že překročila podmínky. Kritizovala to opozice a předchozí starosta Alexander Bellu (ODS), podle něj zrušení zakázky znamenalo zbytečný odklad oprav, a tím i privatizace. (ČTK)

INZERCE

Knihy a časopisy

Knihy! Koupím velkou knižní pozůstatost. Knihy, příp. i starožitný a retro nábytek vhodný do stylově čítrny - knihovny, křesla, stůl, lampu, aj. Tel. 603478873

Umění a starožitnosti

Starožitný nábytek koupím za solidní ceny: zdob. ložnici, obývací s křesly a lampou, pracovní s psacím stolem, jídelnu s příborem, lustr, pěkný obraz, aj. věci vhodné do historického interiéru. Praha a okolí. Tel. 603478873

Každý muž nemusí mít ženu a každá žena muže

Kvůli odsudkům a diskriminaci je často pro seniory velmi složité přiznat svoji homosexuální orientaci. Podporu jim v tom nabízí organizace Život 90, která se rozhodla téma přiblížit skrze výstavu fotografií. Na Smetanově nábřeží je k vidění do 16. srpna.

Alžběta Šimková
redaktorka
MF DNES

PRAHA Otázka odlišné sexuální orientace se nepojí jen s generací mladých lidí, ale i seniorů, u kterých bývá taková lidé neviditelní. Tématu se už nějakou dobu věnuje organizace Život 90, jejichž klienty jsou právě starší lidé. Podle ředitele organizace Jaroslava Lormana se jim snaží nabízet především pocit, že jsou vítáni. V rámci letošního 10. ročníku festivalu Prague Pride, který končí o víkend, se také rozhodli, že chtějí téma více přiblížit veřejnosti a uspořádali unikátní výstavu portrétů seniorů homosexuální orientace.

Jedním z cílů vaší aktuální výstavy fotografií je přiblížit společnosti, že téma LGBT se netýká pouze mladé generace, ale i té starší. Jak dlouho se u vás téma věnujete?

Jako Život 90 už toto téma neseme řadu let a účastníme se festivalu Prague Pride, s tématem neustále pracujeme. Ale poprvé jsme ho takto vizuálně uchopili. Naše zkušenost, která nás k tomu přivedla, je, že se s tématem stáří a starší generace v rámci LGBT komunity moc npracuje. A byli jsme rádi, že se v tom podařil udělat průlom na loňském festivalu, kde už byly akce v rámci programu, které se této tematice věnovaly. Hodně jsme na tom spolupracovali také s organizací PROUD, což je Platforma pro rovnoprávnost a diverzitu. Díky tomuto spojení se nám loni povedlo připravit více takových programů. Například v našem komunitním centru byl jeden ze stánků, který se věnoval mezigeneračním a náboženským tématům. A letos jsme si řekli, že s tím půjdeme ven a do ulice, a to s vizuální podobou, která ukáže, jak to stáří může vypadat.

Bylo těžké seniory k focení přemluvit?

Strašně těžké. Většina seniorů, kteří jsou na fotkách, jsou lidé, kteří už nějak vystupují. Málokdo je na nich s tím, že by až tímto vyšel ven. Ale přitom rozhovorů s lidmi, kteří se „vyoutovali“ třeba před čtyřmi pěti lety anebo ještě se svojí orientací ven nevyšli, vedeme v průběhu roku celou řadu. Jakmile ale mají s tímto tématem vyjít ven, opravdu se ostýchají. Pro řadu z nich je to téma bolestivé a nechtějí znovu do bolestivých zkušeností vstupovat.

S jakými zkušenostmi se vám například svěrují?

Spousta z nich opravdu žila ve skrytu, to znamená, byli ženatí, byly vdané, partner o nich skutečnost, že mají jinou orientaci, někdy věděl, někdy nevěděl. Často jsou složité rodinné situace v tom, jak o své sexualitě vlastně říct. Čím déle ji člověk tají, tím větší je pak podezření ze lži a překážka vyjít s tím ven je větší. A je to složité.

Neviditelní seniory Výstava na Smetanově nábřeží, kterou uspořádala organizace Život 90 v rámci festivalu Prague Pride, představuje osm seniorů, kteří se odvážili vyjít ven se svou sexuální orientací. Přemluvit je bylo podle ředitele organizace Jaroslava Lormana velmi těžké. Foto: Michal Růžička, MAFFRA

To ty máš problém, tak si ho vyřeš Název fotografie přibližuje postoj Jiřího Hromady vůči otázkám ohledně jeho orientace. Foto: Miroslava Trusková

Proč je pro starší generaci tak těžké mluvit o vlastní sexualitě?

Myslím si, že nejsou obecně vůbec zvyklí mluvit o intimně směřem ven a že mají hodně zakořeněný pohled, že sexualita a intimita je něco, co patří domů, ne nikam ven. Jde tedy o určitou výchovnou záležitost, kterou až mladší generace uvolňuje a bourá. A pak jde podle mě často o to, že jde o téma, které vyvolá nějakou reakci, že se za to člověk má stydět a že to uvidí lidé, kteří o tom nevědí. Takže jde o velký ostych.

Kolik seniorů nakonec s vyfočením portrétu souhlasilo?

Fotografií je na výstavě osm. A u každé fotky je nahrany rozhovor s životním příběhem toho člověka. A ty příběhy jsou opravdu neuskutečně zajímavé. S tímto bychom chtěli pokračovat i dále, pokračovat s rozhovory nejen s LGBT seniory, ale vůbec se staršími lidmi, protože ty životní příběhy jsou úžasné a je škoda, když nejsou slyšet.

Je nějaký příběh, který Vám utkvěl v paměti?

Fascinuje mě příběh jedné ze starších dam, která se před čtyřmi lety „vyoutovala“ dceři a která s tím čekala až do smrti svého manžela. Je přesvědčená, že to manžel nevěděl, ani dcera. Teď s tím vyšla ven a její dcera to přijala velmi laskavě. A já si vůbec neumím představit tu bolest, kterou v sobě nesla ty roky.

Její statečnost, že s tím vyšla ven a že si za tím stojí, mi přijde obdivuhodná.

Sebezapření a rodina asi musí být častá témata, která v sobě starší lidé řeší.

Určitě. Zvlášť když na sebe přijali nějaké závazky, jako je manželství nebo často i rodičovství, a teď se bojí pohoršení, které věc způsobí, zklamání a odsudků přátel. Hodně lidí vás odsoudí ne proto, že jste gay nebo lesba, ale protože jste ženatý gay nebo vdaná lesba a teď bouráte rodinu.

Být jiné sexuální orientace muselo být obzvláště těžké za minulého režimu, kdy toto téma bylo úplně tabu. Setkáváte se i s příběhy, na kterých se podepsal komunistický režim v Československu?

Ano, setkáváme. Ono Československo bylo v tomto poměrně pokrokové, to znamená, že zhruba od roku 1961 nebyl homosexuální pohlední styk trestný, což například Německo umožnilo až v 70. letech. Takže jsme byli hodně napřed. To ale znamená, že se tím ona sociální nerovnost vyrovnala. Ještě celou řadu let byla homosexualita lékařskou diagnózou, probíhaly nejrůznější pokusy, jak ji člověka zbavit. Jedna paní, se kterou jsem se o tom bavil, mi popisovala, jak jí pan primář na psychiatrii dával LSD, aby ji toho zbavil. Takže nebylo to sice trestné,

Výstava

Duhová výstava o životě LGBTI+ starší generace

Kde: Smetanovo nábřeží, Praha 1

Kdy: 4. až 16. srpna

Výstava fotografií starší generace takzvaných queer lidí má přiblížit, že se téma LGBT netýká pouze mladé generace, ale i té starší, u které bývá neviditelné. Starší lidé jiné sexuální orientace zažívali v dřívějších dobách často despekt anebo čelili diskriminaci. Součástí výstavy jsou i zvukové nahrávky rozhovorů, které návštěvníkovi nabídnou ucelenější představu o tom, jak se této generaci dříve žilo a žije dnes. Rozhovory si lze poslechnout pomocí QR kódů.

tím tématem uměli dobře zacházet, protože je hodně otázka volby slov, tak aby se ti lidé cítili příjemně. Třeba že se opatrně ptáte na rodinné příslušníky a nepředpokládáte, že když je to muž, tak musí mít někde ženu. Takže jde i o signály, které se vysílají směrem ven, že ti lidé jsou vítáni. Tím jak jsou plaší, tak nelze očekávat, že přijdou kamkoli, a naopak jakmile cítí, že nejsou zváni, tak nepřijdou.

Chystáte v tomto tématu něco dalšího?

Máme projekt přátelských návštěv, kdy jde o dobrovolníky, kteří navštěvují seniory. Ty bychom chtěli nově zaměřit také duhově.

Očekáváte, že tato mezigenerační setkání otevrou mezi účastníky hodně témat?

Myslím si, že ano. A i se to už osvědčilo loni na Prague Pride, kde jsme měli mezigenerační snídani, na kterých bylo narváno. Byla tam spousta mladých lidí, z jejichž strany byl velký zájem potkat se se staršími a popovídat si. Musím říct, že starší lidé jsou v tom stále ještě plaší. Ale když se potkají, tak si rozhodně mají co říct.

Vy jste pražská organizace, máte ale třeba představu, jak je to mimo metropoli s přístupem k LGBT seniorům?

Tu a tam. Vznikaly už dříve různé menší spolky zaměřené na LGBT. Dnes už často jde u těch z 90. let o zasloužilé starší pány a dámy, takže existují. Ale jejich situace není nikterak růžová. V tom smyslu, že jsem v poslední době zaznamenal několik spolků, které skončily, protože už na to lidé neměli sílu. Mladší lidé se hodně propojují přes síť a odcházejí více do měst, takže ti starší zůstávají stranou. Myslím si, že se to ale brzy přehoupne někam dál a že se regionalita nyní více projeví a že tomu napomůže i letošní Pride. Protože fakt, že se hodně akcí letošního festivalu streamuje a drobí kvůli covidu na menší části, vede k výzvě: zorganizujte si svůj pride a dejte o tom vědět. Vlastně se poprvé slavil globální pride přes streamy, mohli se potkávat lidé z celého světa. Myslím si, že to je dobrý směr.